

Akụkọ Ihe Mere Ezo nke Amaokwu Iri Anọ na Itoolu

Ike, Ebube na Ahụhụ

Jeff Pippenger

2026-05-06

Pita nọ na Panium (Sesarea Filipi), nke dị ihe dị ka ụbọchị isii ma ọ bụ asatọ tupu etiti ugboro ato ahụ ebe Pita, Jọn na Jems soro Jisọs naanị ha gaa. Nke mbụ bụ ngosiputa nke ike Ya n'mbilite n'ọnwu nke nwaanyị Jarius dị afọ iri na abụọ; nke abụọ bụ ngosiputa nke ebube Ya n'ugwu mgbanwe ọdịdị; nke atọ kwa bụ Getsemane, ngosiputa nke ahụhụ Ya. Na Panium n'isi nke iri na otu, e debere Pita n'ahiri ozugbo tupu obe nke amaokwu nke iri na isii. Ugwu ahụ bụ etiti nke njem nzuzo ato ahụ nke ndị na-eso ụzọ ato ahụ mere. N'ugwu ahụ, Nna nke eluigwe kwukwara okwu nke ugboro nke abụọ n'ime ugboro ato; Nna kwuru okwu n'oge baptizim, n'ugwu ahụ, ma emesịa ozugbo tupu obe. Pita nọ ugboro abụọ n'etiti ihe omume ato pụrụ iche. Ọ bụkwa etiti isi nke iri na otu ruo nke iri abụọ na abụọ nke Matiu.

Ndị Asiria

Ugwu ahụ bịa tupu nbata nke mmeri ahụ, nke malitere site n'itopunyekwa inyinya ibu ahụ ka o buru àjà ahụ banye na Jerusalem, dika inyinya ibu Abraham siri buru nkụ maka àjà ahụ n'elu Moriah, ebe ochie nke ụlọ nsọ ahụ dị na Jerusalem. Ememme opi ndị ahụ n'usoro nke Levitikos iri abụọ na ato na-akara itopunyekwa inyinya ibu ahụ, ya mere ahụmahụ nke ugwu mgbanwe ahụ buru ụzọ tupu nbata nke mmeri ahụ, si otu a dobe Pita n'akụkọ ihe mere eme nke ụbọchị iri ato nke Levitikos iri abụọ na ato kwekọrọ na oge Pentikost. N'ime ụbọchị iri ato ahụ, a na-ewetara ụlọ nsọ ahụ (ule etiti) ndị na-azọ ọkwa ahụ ka ha so n'etiti ndị nchụàjà dike iri asatọ. N'ime àmà nke nnupuisi eze Uzaja n'ebe nsọ ahụ, a kowara ndị nchụàjà iri asatọ ahụ dị ka ndị dike, si otu a na-egosi na e nwere ndị nchụàjà ndị na-esonyeghi.

Azaraja onye nchụàjà sooro ya banye, ya na ndị nchụàjà Jehova iri asatọ, ndị bụ ndị dike: Ha wee guzogide Eze Uzaya, si ya, Ọ bughị nke gi, Uzaya, isurere Jehova ihe nsure-ọkụ; kama ọ bụ nke ndị nchụàjà, ụmụ Eron, ndị e doro nsọ ka ha sure ihe nsure-ọkụ: pụọ n'ebe nsọ ahụ; n'ihina i mehiwo; ọ gaghị abukwa ihe nsopuru nye gi site n'aka Jehova Chineke. 2 Ihe E Mere 26:17, 18.

Ndị nchụàjà dike bụ ndị na-eso Nwa Aturu ahụ n'ebe ọ bụla Ọ na-aga.

Ndị a bụ ndị e metoghị site n'ebe ụmụ nwanyị nọ; n'ihina ha bụ ndị na-amaghị nwoke. Ndị a bụ ndị na-eso Nwa Aturu ahụ ebe ọ bụla Ọ na-aga. A zutara ndị a n'etiti mmadụ, ka ha buru mkpuru mbu nye Chineke na nye Nwa Aturu ahụ. Mkpughe 14:4.

Ọdum nke ebo Juda na-eduga ndị Ya n'ime Ebe Kachasi Nso ma mee ka ha leba anya n'ime igbe ọgbugba ndụ ahụ, ma chebara Nnukwu Onye Nchụàjà nke nọ n'ebe ahụ na-eje ozi n'oru ikpeazu Ya nke ihichapu mmehie echiche. A kpolitere Pita n'ọnwu na Disemba 31, 2023, ma e mesia chee

ya ihu n'ule ntọala gbasara ọrụ Rome n'ịtolite ọhụụ mputa nke amụma. Mgbe ahụ ule nke abụọ nke ụlọ nsọ bjakwutere Pita, ọ bụkwa n'ebe ahụ ka a na-anọchi anya ọhụụ nke ahiri ime n'ọhụụ enyo nke Daniel isi nke iri.

Pita agonariwo Onyenwe ya na Julai 18, 2020, o mekwara nke a ugboro ato.

“Ugboro ato Pita gonariwi Onyenwe ya n'ihu oha, ugboro atokwa Jisos si n'aka ya nata nkwenye nke ihunanya ya na iguzosi ike n'ihe ya, na-etinye n'obi ya ajuju ahụ di nkọ, di ka akụ e ji agiga agbaa, n'ime obi ya e meruru ahụ. N'ihu ndi na-eso ụzọ ahụ gbakotara, Jisos kpughere idi omimi nke ncheghari Pita, ma gosi otu e si mebie nganga kpamkpam n'ime onye na-eso ụzọ ahụ nke bubu onye na-anya isi.” The Desire of Ages, 812.

Pita nochiri anya igwe abuo nke ndi na-efe ofufe.

“N'akuko ihe mere eme nke onyezi Pita, e nwere nkuzi maka nke o bula n'ime otu ndi ahụ Faresi na onye onautu nochiri anya ha. N'oge mbu o bu onye na-eso ụzọ, Pita chere na ya siri ike. Di ka Faresi ahụ, n'echiche nke onwe ya, o bu 'o bughị dika ndi ozo mmadu si di.' Mgbe Kraist, n'abalị tupu e nyefee Ya, buru ụzọ doo ndi na-eso ụzọ Ya aka na nti, si, 'Unu niile ga-aso ngongo n'ihu M n'abalị a,' Pita ji ntukwasị obi kwuputa, si, 'O bu ezie na mmadu niile ga-aso ngongo, ma o bughị m.' Mak 14:27, 29. Pita amaghị ihe ize ndu nke ya. Itukwasị onwe ya obi duhiere ya. O chere na ya puru iguzogide onwunwa; ma n'ime awa ole na ole di mkpirikpi ule ahụ bira, o wee jiri ikocha onu na inu iyi gonari Onyenwe ya.” Christ's Object Lessons, 152.

Onye-otu isi ahụ lara n'ulo ya, e mere ya onye ezi omume.

“Onye Farisii na onye onautu na-anochi anya otu ukwu abuo nke a na-ekewa ndi na-abia ife Chineke n'ime ha. A huru ndi nnochị anya mbu abuo ha n'ime umu abuo mbu a muru n'ụwa.” Christ's Object Lessons, 152.

Ebel na onye onautu bu ihe nnochianya nke izi ezi site n'okwukwe.

Ma onye onautu isi ahụ, ebe o guzoro n'ebe di anya, achoghi obuna ilie anya ya elu n'eluigwe, kama o na-aku aka n'obi ya, na-asi, Chineke, meere m ebere, m bu onye mmehie. Ana m asi unu, nwoke a laghachiri n'ulo ya e guru ya dika onye ezi omume kama nke ozo: n'ihu na onye o bula nke na-ebuli onwe ya elu ka a ga-eweda ya ala; ma onye na-eweda onwe ya ala ka a ga-ebuli elu. Luk 18:13, 14.

Ozi nke 1888 sooro mbilite nke mmuo-ozu nke Mkpughe iri na asato.

“Onyenwe anyi n'ebere Ya di ukwu zitere ndi Ya ozi kachasi oke onu site n'aka ndi Okenye Waggoner na Jones. Ozi a bu iji weta n'ihu uwa n'uzo putara ihè karịa Onye Nzoputa e weliri elu, aja maka mmehie nke uwa dum. O gosiputara izi ezi site n'okwukwe n'ime Onye Nkwado ahụ; o kporo ndi mmadu ka ha nata ezi omume nke Kraist, nke a na-eme ka o puta ihè n'ime nrubeisi nye iwu nile nke Chineke. Otutu efunahula ihu Jizos n'anya ha. O di ha mkpa ka e duzie anya ha n'ebe onye Ya di nsọ no, n'ebe uru Ya di, na n'ebe ihunanya Ya na-adighi agbanwe agbanwe di maka ezi-na-ulo mmadu. E nyewo ike nile n'aka Ya, ka O wee kesaa mmadu onyinye bara uba, na-enye onye oru mmadu nke na-enweghi enyemaka onyinye di oké

onụ ahịa nke ezi omume nke Ya. Nke a bụ ozi ahụ Chineke nyere iwu ka e nye ụwa. Ọ bụ ozi mmụọ ozi nke atọ, nke a ga-ekwusa n'oké olu, ma soro ya ịwusa Mmụọ Ya n'ọtụtù buru ibu.” Testimonies to Ministers, 91.

Ozi Laodisia

“Ozi e nyere anyị site n'aka A. T. Jones, na E. J. Waggoner, bụ ozi Chineke nye chọọchị Laodisia, ma ahụhụ ga-adịrị onye ọbụla na-ekwu na ọ kwere eziokwu ma o gosighikwa ndị ọzọ ihè ndị ahụ Chineke nyere.” The 1888 Materials, 1053.

Ozi nke Mmiri Ikpeazụ

“A ga-awụkwasi ndị nke Chineke mmiri ozuzo ikpeazụ. Mmụọ-ozizi dī ike ga-esite n'eluigwe rịdata, a ga-ejikwa ebube ya mee ka ụwa niile mụọ ihè.” Review and Herald, Eprel 21, 1891.

Obodo New York na 9/11

“Ugbu a ka okwu a na-abịa na ekwuputala m na a ga-eji nnukwu ebili mmiri bibie New York? Nke a abughị ihe m kwuru mgbe ọ bụla. Ekwuwo m, dika m lere nnukwu ụlọ ndị ahụ a na-ewuli n'ebe ahụ, ala n'ala, si, ‘Lee ụdị ihe egwu dī ukwu ga-eme mgbe Onyenweanyị ga-ebili iji maa jijiji ụwa nke ukwu! Mgbe ahụ ka a ga-emezu okwu ndị dī na Mkpughe 18:1–3.’ Isi nke iri na asatọ dum nke Mkpughe bụ ịdọ aka ná ntị banyere ihe na-abịa n'elu ụwa. Ma enweghị m ihè pụrụ iche gbasara ihe na-abịa n'elu New York, naanị na amaara m na otu ụbọchị a ga-akwatu nnukwu ụlọ ndị ahụ dī n'ebe ahụ site n'itugharị na itugharigharị nke ike Chineke. Site n'ihè e nyere m, amaara m na mbibi dī n'ime ụwa. Otu okwu sitere n'onụ Onyenweanyị, otu mmetụ nke ike ya dī ukwu, ma ụlọ ndị a dī arọ ga-ada. Ihe omume ga-eme nke ịdị egwu ha karịrị ihe anyị pụrụ ịchetụ n'echiche.” Review and Herald, July 5, 1906.

Pita, onye onautu, na-anọchite anya mkpuruobi a gurụ ya dika onye ezi omume site n'okwukwe; ma ịgụ mmadụ dika onye ezi omume site n'okwukwe bụ ozi nke mmụọ ozi nke atọ; ọ bụ ozi Laodisia nke rutere na 9/11, mgbe nnukwu ụlọ ndị dī na New York dara, ma Mkpughe 18:1–3 mezuru. Mgbe ahụ mmiri ozuzo ikpeazụ bido ifesa ntakiri, ma ibido ikà akara nke puku narị anọ na iri anọ na anọ malitere. N'ogwugwu oge ikà akara nke puku narị anọ na iri anọ na anọ ahụ, mmụọ ozi nke Mkpughe iri na asatọ rịdatara dika Maikel, onyeisi mmụọ ozi, ma kpolite Pita site n'ule atọ. Ule mbụ bido na Disemba 31, 2023, ma na-anọchite anya eziokwu ntọala ahụ bụ na Rom bụ ike ahụ dī n'amaokwu nke iri na anọ nke Daniel iri na otu nke na-eme ka ọhụhụ ahụ guzosie ike. Ọhụhụ ahụ bụ ọhụhụ chazon, nke na-anọchite anya ahiri amuma mpuga, nke Solomon kwuru na ọ bụ ndụ ma ọ bụ onwu.

Ebe ọhụhụ [chazon] na-adighi, ndi mmadu na-ala n'iyi; ma onye na-edebe iwu, ngozi na-adiri ya. Ilu 29:18.

Onwunwa nke abuo nke Pita bu onwunwa nke ulo nsọ nke na-achọ ka e were okwukwe banye n'Ebe Kachasi Nso, dika Nwanyị White gosiri n'ohu mbu ya. N'ebe ahụ, ọ hụrụ iwu ụbọchị izu ike nke ụbọchị nke asaa ka ọ na-enwu n'elu iwu itoolu ndi ozo. Ozizi ahụ, n'oge mmeghe nke ikpe, na-anochi anya ozizi banyere mbata n'anụ ahụ nke Kraist nke na-enwu n'elu ozizi amuma ndi ozo

n'ubochi ikpeazu, n'oge mmechi nke ikpe. Mbata n'anụ ahụ nke Kraist, Onye Dị Nso, n'iji anụ ahụ dara ada nke mmehie kpuchie Onwe Ya, ọ bụ ezie na Ọ maghi mmehie, ka e ji ụdi ihe oyiyi di iche iche nochite anya ya. Nke kacha mkpa n'ime ha bụ ozizi nke ugboro asaa. Ozizi nke ugboro asaa bụ alpha nke nchoputa amuma Miller, ọ bụkwa ozizi ahụ, n'afọ 1856, nke nochiri anya ozizi omega nke akukọ ihe mere eme ndi Millerite, ebe Adventizim Filadelfia nke ndi Millerite nupuru isi n'ime afọ asaa wee ghoọ ụka Seventh-day Adventist nke Laodisia n'afọ 1863.

Osisi abuo nke Ezikiel iri ato na asaa na-anochi anya ikpe abuo ahụ nke afọ 2,520 e wetara megide alaeze ugwu na alaeze ndida. Alaeze ugwu na-anochi anya anụ ahụ nke mmadu, alaeze ndida kwa na-anochi anya uche ahụ e kere ka e jikota ya na uche Kraist; ya mere, Aidi Chineke ga-ejikota na mmadu. Nke ahụ bụ ozizi nke mbata n'anụ ahụ, n'udi nnochi anya e mere ka ọ di mfe. Oge asaa ahụ bụ alfa na omega nke akukọ ihe mere eme Millerite, ma ebe ọ na-anochi anya mbata n'anụ ahụ, ọ bụkwa omega nke akukọ ihe mere eme Seventh-day Adventist n'ihe gbasara ozizi alfa nke Sabbath n'afọ 1844. Otu bụ akara nke Sabbath ubochi nke asaa, nke ozo bụkwa akara nke Sabbath afọ nke asaa.

A gbanwere aha Pita na Panium, nke bụ nzokwu nke abuo n'ihe nnochianya Abraham banyere ogbugba-ndu mbu ya na ndi a hoputara, ma Pita aghoo onye nnochi anya ogbugba-ndu ikpeazu ya na ndi a hoputara n'nzokwu nke abuo ya. Nke a bụ nzokwu nke abuo n'usoro isi nke iri na otu ruo iri abuo na abuo, ọ bụkwa nke abuo n'ime ugboro ato Pita, Jemis na Jon sooro Jizos puo iche n'ebe ndi ozo na-eso uzọ no, nakwa nke abuo n'ime ugboro ato Nna nke eluigwe kwuru okwu. Usoro Nero na-akwusi n'etiti etiti agha ndi di na Raphia na Panium, n'ihina na ọ kwekorọ na oge abuo ndi ozo nke afọ 250 nke malitere na 457 BC na 1776. 457 BC kwusiri na 207 BC, 1776 kwa na-akwusi na 2026. Pita di na 207 BC, 2026, 313 na ule ulo nso nke na-ebute ule nke ato na ule ikpeazu nke itoghe inyinya ibu, nke a na-anochi anya ya dika emume opi.

Onwale Pita bụ iso Kraist banye n'Ebe Kachasi Nso, oru ya kwa bụ imezi ozi banyere bol oku nke Nashville, ma mesia kposaa ozi ahụ e meziri emezi. Ozi Pita banyere bol oku nke Nashville bụ ozi Pentikost nke e buru uzọ kpoputa n'ulo elu ahụ, ma emesia n'ulo nso. Ọ na-eweta ozi ya site n'ikowaputa bol oku nke Nashville na mmezu nke agha Raphia, n'otu njiko na agha Panium, nke na-aghọ agha Actium n'iwu ubochi Sode nke amaokwu nke iri na isii. Iwu ubochi Sode nke amaokwu nke iri na isii bụkwa iwu ubochi Sode nke amaokwu nke iri anọ na otu na nke amaokwu nke iri abuo na abuo. Amaokwu ato ahụ na-adabakokwa na amaokwu nke iri ato na otu ebe ochichi popu jidere ochichi n'afọ 538 ma weputa iwu ubochi Sode na Kansul nke Ato nke Orleans. Amaokwu ndi na-eduga n'amaokwu nke iri ato na otu na-akowaputa akara-uzo ndi duru gaa n'iwu ubochi Sode nke 538 ma burukwa onyinyo nke akukọ ihe mere eme nke na-ebute iwu ubochi Sode nke na-abia n'oge na-adighi anya.

N'ihina na ugbo mmiri nke Chitim ga-abia imegide ya: ya mere, ọ ga-enwe mwute, laghachi, ma were iwe megide ogbugba ndu nso ahụ: otu a ka ọ ga-eme; obuna ọ ga-alaghachi, ma soro ndi na-ahapu ogbugba ndu nso ahụ nwee nghota. Ndi agha ga-eguzo n'akuku ya, ha ga-emetokwa ebe nso nke ike, wepukwa aja a na-achụ kwa ubochi, ha ga-etinyekwa ihe aru ahụ nke na-eweta mbibi. Daniel 11:30, 31.

“Ugbọ mmiri nke Chittim” nọchiri anya ndị Vandals, ndị a na-anọchikwa anya ha dika opi nke abụọ n’Akwụkwọ Mkpughe isi nke asatọ. Mmehi Rome nke na-aga n’ihu malitere n’afọ 330, mgbe Constantine kewara alaeze ahụ n’ọwụwa anyanwụ na ọdịda anyanwụ. O mechara kewakwa ya n’etiti ụmụ ya ndị ikom atọ. Alaeze Ukwu Rom ahụ nke a na-apughị imeri emerị kemgbe agha Actium, e kewara ya mgbe ahụ ụzọ abụọ, e mesịa ụzọ atọ; mgbe ahụ opi anọ mbụ nke Mkpughe 8 nọchiri anya mwakpo ndị iro nke butere Rome ọdịda anyanwụ na njedebe ya n’afọ 476. Rome ọwụwa anyanwụ, nke nọ na Constantinople, gara n’ihu ruo na njedebe nke opi nke ise na mmalite nke opi nke isii, ndị bụkwa ahụhụ mbụ na nke abụọ. Amụma oge nke otu narị afọ na iri ise nke ahụhụ mbụ kwusiri n’ubochi ahụ nke amụma oge nke ahụhụ nke abụọ malitere. Ubochi ahụ bu ọdịda Constantinople n’aka ndị Ottoman Turks n’afọ 1453.

Babilon dara n’abalị otu, eleghị anya i ga-arụ ụka na Sairos buru ụzọ gbanwee ụzọ osimiri ahụ, na nke ahụ were oge, ma ọdịda Babilon mere n’abalị otu; ebe ọdịda Rom kpuchiri afọ 1123. Afọ ndị ahụ nwere akara-uzọ amụma puru iche nke na-akọwa mbibi nwayọọ nwayọọ nke Rom Alaeze Ukwu, ma Rom Alaeze Ukwu nke ndị ọgọ mmụọ na-anọchi anya United States n’orụ ya nke itinye ọchịchị ndị pope n’ocheeze dika alaeze nke ise nke amụma Baibul n’afọ 538. A na-etinye ọchịchị ndị pope n’ocheeze n’iwu ubochi Sọnde nke amaokwu nke iri na isii nke Daniel iri na otu. A na-anọchi anya akara-uzọ ndị na-anọchi orụ United States n’akara-uzọ nke mbibi nwayọọ nwayọọ nke Rom nke ndị ọgọ mmụọ.

Ugbọ mmiri nke Chittim nọchiri anya ọdachi akụ na ụba nye Rom, n’ihi na agha mmiri nke ndị Vandals wetara mbibi n’uzọ ugbọ mmiri nke Oké Osimiri Mediterenian. N’ubochi ikpeazu, a na-egosi Islam dika ọdachi akụ na ụba nye ndị eze nke ụwa. Ndị Vandals na ugbọ mmiri ha bu ike opi nke abụọ, opi atọ nke ahụhụ ndị ahụ bụkwa ike opi nke Islam. Nke mbụ bu Arabia, nke abụọ bu Turkey, nke atokwa bu nke ụwa Nile.

Ugbọ mmiri bu akara nke ike akunuba, ma n’Akwụkwọ Nso, ugbọ mmiri nke Chittim bu ihe nnọchianya kacha putà ihè nke ike akunuba. Ugbọ mmiri ndị ahụ ka ifufe ọwụwa anyanwụ nke iwe juru na ya na-emikpu n’etiti osimiri, ma n’Akwụkwọ Nso, Islam bu ụmụ nke ọwụwa anyanwụ. Mgbe a kpọrọ Islam n’usoro amụma nke ihe omume, ọ na-ebute ọgbaaghara akunuba. E ji Islam nọchie anya ya na Balaam dika inyinya ibu, nke bu okwu Hibru a sughariri dika “nwoke ọhia” n’ikpọputa mbụ nke Ishmael n’Akwụkwọ Nso. Ishmael bu nna Islam n’ogo amụma, n’enweghi igonari Abraham dika nna Ishmael, ma ebo iri na abụọ nke Ishmael ghorọ ndị a maara dika ụmụ nke ọwụwa anyanwụ n’Akwụkwọ Nso.

N’ubochi ikpeazu, Belam, ihe nnọchianya nke United States dika onye amụma ugha, tiri inyinya ibu ya ugboro atọ, nke na-anọchi anya iti Islam ugboro atọ. 9/11 bu nke mbụ n’ime iti ndị ahụ ma gosiputa mbata nke mmụọ ozi nke ikà akara, onye na-arigo site n’ọwụwa anyanwụ n’oge ifufe ọwụwa anyanwụ siri ike nke esemokwu. Iti nke abụọ nke Islam di ụzọ abụọ, n’ihi na nzoụkwu nke abụọ na-egosi mmụba okpukpu abụọ. N’October 7, 2023 Islam tiri Izrel nkiti n’amaghị ama, ma mgbe Nashville, Tennessee, ga-abukwa nke Islam ga-eti n’amaghị ama, a gaara atị Izrel ime mmụọ. N’akukọ Belam, akara ụzọ nke abụọ bịa n’etiti ubi vain abụọ, ma ubi vain abụọ nke Onyenwe ndị agha bu Izrel ochie nke nkiti na United States, Izrel ọhuru nke ime mmụọ. Akara ụzọ nke atọ nke Belam bu mgbe inyinya ibu ahụ kwuru okwu; ma ihe nnọchianya nke ikwu okwu nke

na-egosi njedebe nke oge ikà akara nke puku mmadu nari anọ na iri anọ na anọ ahụ, nke malitere na 9/11, bụ iwu Sunday, mgbe United States na-ekwu okwu dika dragon. Ala oma jijiji ukwu nke Mkpughe iri na otu bụ iwu Sunday ahụ, ebe ahụhụ nke atọ na-abia ngwa ngwa, ebe United States, inyinya ibu ahụ, na Zekaraya na-ekwu okwu.

Nna Jon Baptist sitere n'òtù nke asatọ n'ime òtù iri abụọ na anọ nke ndị nchụàjà Devid guzobere ka ha jee ozi n'ụlọ nsọ. Zekaraya, bụ onye nchụàjà, e mere ka ọ bụrụ ogbi n'ihì ekweghị ekwe ya ruo mgbe a mụrụ nwa ya nwoke Jon, ma ọ bụ ihe nnochianya nke ọnụọgụ asatọ (ihe nnochianya nke ọkwa nchụàjà). N'oge iwu Sònde, ọgbọ ikpeazụ nke ndị nchụàjà, nke Jon Baptist nochiri anya ya, ga-ekwu okwu dị ka e si nochite anya ya site n'aka nna ya Zekaraya. Kraist kowara Jon dika Ilaija, ma ozi Ilaija nke ụbọchị ikpeazụ nochiri anya ya site na mmekọrịta nna na nwa, dika ọ dị n'etiti Zekaraya na Jon. E ji Jeremaya mee ka Jon bụrụ ihe atụ, onye e gwara na ọ bụrụ na ọ ga-alaghachi, ọ ga-abụ ọnụ Chineke.

Jeremaya nọ na-akwa ákwá maka mmechuihu mbụ nke Julai 18, 2020, ma ọ bụrụ na ọ laghachiri, ọ ga-abụ ọnụ Chineke n'oge iwu Ụka, mgbe o wetara ozi amuma nke Habakuk, nke tara aka, ma nke ga-“ekwu okwu” na ọgwụgwụ ya. Jeremaya, ya mere Jon, ya merekwa Pita ga-ekwu ozi Habakuk n'ebe ahụ ebe inyinya ibu nke Alakuba na-ekwu okwu, na mgbe United States na-ekwu okwu dika dragon.

Pita nọ na Sisia Filipai, nke bụ Panium, nọ n'oge tupu ihe-nrụaka nke “ugwu” ahụ nke a ga-esochi ya site na mbata mmeri ahụ nke duru gaa n'obe, ma ọ bụ iwu Sunday. A na-anọchi anya oge ahụ site n'agha Panium, nke na-ejedebe n'emerì nke poopu na ike nnochì anya ya nke United States. Panium bụ nke atọ n'ime agha nnochì anya atọ, nke mbụ n'ime ha mechiri na mgbidi Berlin n'afọ 1989, nke ikpeazụ ma ọ bụ agha nnochì anya nke atọ na-ejedebekwa n'ìdòda “mgbidi” nkewa dị n'etiti ụka na steeti. Afọ 1989 kpọrọ akara njedebe kachasi elu nke agha nnochì anya a kpọrọ “agha oyi” nke malitere na njedebe nke Agha Ụwa nke Abụọ, ma Panium na-anọchi anya agha oyi nke na-ejedebe na Agha Ụwa nke Atọ nke agha Actium na-anọchi anya ya. N'etiti ihe-nrụaka mbụ na nke atọ nke agha nnochì anya atọ ahụ ka agha nkịtị dị na Ukraine nọ, nke agha Raphia na-anọchi anya ya n'amaokwu nke iri na otu na nke iri na abụọ.

Panium bụ agha oyi nke na-eduga n'Agha Ụwa nke atọ, dika agha oyi ahụ nke kwusiri n'oge ọgwụgwụ na 1989, ma nke malitere na njedebe nke Agha Ụwa nke abụọ. N'ime akara ụzọ ndị e ji ama nke amaokwu nke iri na 1989, na amaokwu nke iri na otu na nke iri na abụọ na Agha Ukraine nke malitere na 2014, na amaokwu nke iri na atọ ruo nke iri na ise na agha oyi dị ugbu a n'etiti MAGA-ism na globalism, e nwere ndị isi ala atọ ndị gosiputara njikọ aka dị n'etiti ọchịchị ndị popu na United States.

Ronald Reagan bụ njikọ nzuzo na Pope John Paul II, pope na-akwado ọdinala n'ihè gbasara amuma ekwensu nke Fatima, ma a na-ejikọta ya na akụkọ amuma nke amaokwu nke iri. Ọchịchị onye isi ala Obama kwekọrọ na akụkọ agha Raphia dị n'amaokwu nke iri na otu na nke iri na abụọ. N'oge ọchịchị ya, e nwere pope abụọ nke ihe nnochianya, n'ihì na waymark nke abụọ na-akọwaputa mmụba okpukpu abụọ. N'waymark nke atọ nke amaokwu nke iri na atọ ruo nke iri na ise, pope ahụ bụ pope mbụ si na United States. Na mbụ, anyị chere na Pope Leo bụ pope

na-akwado oḍinala dika e jiri John Paul II mee ụdị ihe atọ, ma mgbe etinyere ya n'okpuru ngwa amuma nke ngwa ugboro atọ, waymark nke atọ nwere njirimara nke mmezu abụọ mbụ ahụ; ya mere, Leo bụ John Paul II nke na-akwado oḍinala, ma o bụkwa onye bụbu isi nke Office of the Inquisition, Benedict XVI, onye hapuru okwa ka pope woke Francis were ya n'oge oḅichị Obama.

Agha nnochi anya nke mbụ ka e ji otu amaokwu nochie anya ya, nke abụọ ka e ji amaokwu abụọ, nke atọ kwa ka e ji amaokwu atọ. Agha oyi ahụ nke kwusiri n'afọ 1989 malitere na njedebe nke Agha Uwa nke Abụọ, Agha Uwa nke Atọ nke agha Actium na-anochi anya ya amalitekwa na njedebe nke agha oyi ahụ nke agha Panium na-anochi anya ya. Agha uwa atọ ahụ, dika agha nnochi anya atọ ahụ kwa, no n'okpuru ukpuru ndi metutara mmezu amuma ugboro atọ. Njedebe nke Agha Uwa nke Abụọ butere agha oyi nke kwusiri site n'aka onye isi ala nke asato site na Roosevelt n'afọ 1945, onye ahụ bụ Reagan. Reagan, n'oge ogwugwu n'afọ 1989, bidoro usoro ndi isi ala asato nke na-eduga ruo Trump (onye sitere n'ime asaa ahụ). Agha oyi nke Trump malitere n'afọ 2015, mgbe o kwuputara na o ga-azo okwa onye isi ala ma kpalite ndi globalist, n'imezu Daniel isi nke iri na otu amaokwu nke abụọ. Agha oyi ahụ na-akwusi na iwu Sonda, nke bụ agha Actium, ihe mgbochi nke atọ nke Rome tupu o chia n'oke elu.

Roosevelt malitere ndi isi ala asato ruo Reagan, nke maliterekwa ndi isi ala asato ruo Trump. Roosevelt na-akara Agha Uwa nke Abụọ, na onwu ya n'abalị iri na abụọ nke Eprel, 1945, ma mgbe ahụ Truman bụ onye isi ala mgbe agha Europe kwusiri na Mee 8, ma agha Pacific kwusiri na Septemba 2. Agha Europe bụ nke ukwuu agha ala, ma agha Pacific bụ agha osimiri, dika Panium na-anochi anya agha ala ma Actium na-anochi anya agha osimiri. Nke mbụ na-egosi nke ikpeazu, ma e guzobere usoro ndi isi ala asato ahụ n'elu amà nke Daniel iri na otu, amaokwu abụọ na atọ, nakwa n'elu ilu omimi nke onye nke asato ibụ nke sitere n'ime asaa. N'ime Kongres Kontinent abụọ mbụ n'mbido akuko ihe mere eme nke anu ohia ala nke Mkpughe iri na atọ, e nwere usoro oḅichị ndi isi ala asaa. N'ime akuko ihe mere eme ahụ, a hoputara George Washington ibụ Onye Ochiagha Ukwu. Di ka onye isi ala goomenti mbụ, nhoputa Washington n'ime Kongres Kontinent nke Abụọ na-anochi anya Washington n'isi mmalite nke ukwuu dika onye nke asato n'etiti ndi isi ala asaa.

Onye isi ala mbụ bụ nke asato n'ime ndi isi ala asaa mbụ, onye isi ala ikpeazu kwa bụ nke asato nke sitere n'ime asaa ahụ. Onye nchujà Zekaraya na-ekwu okwu n'oge omumu Jon, mgbe inyinya ibu ahụ na-ekwu okwu, nakwa mgbe anu ohia nke uwa na-ekwu okwu. N'ebe a ka ohu Habakuk na-ekwukwa okwu. Omumu Jon, nke na-anochi anya okoloto nke otu narị puku iri anọ na anọ n'iwu Sunday, bụ ogbo ikpeazu nke Zekaraya onye nchujà. Zekaraya no n'usoro nke asato n'ime usoro iri abụọ na anọ nke ndi nchujà. N'iwu Sunday, Zekaraya (ndi nchujà) na-ekwu okwu, mgbe Islam (inyinya ibu ahụ) na-ekwu okwu, na mgbe United States na-ekwu okwu dika dragon. N'akara uzọ ahụ ka a gworo onya na-egbu egbu nke papacy, o wee buru nke asato nke sitere n'ime asaa ahụ. Trump kwa bụ nke asato nke sitere n'ime asaa ahụ, o bụkwa ya na-akpu ihe oyiyi nke anu ohia ahụ nke a na-emezu kpankpan n'iwu Sunday. Mgbe ahụ, oḅujà nke otu narị puku iri anọ na anọ ahụ na-agho onu Chineke, ma na-ekwu ozi ahụ n'oké mkpu nke mmuo ozi nke atọ. Oḅujà ahụ bụ uka nke asato nke sitere n'ime asaa ahụ.

Roosevelt malitere ndi isi ala asato nke na-eduga ruo n'oge ogwugwu na 1989, ma o na-akowa mgbanwe sitere n'Agha Uwa nke Abuọ banye n'agha oyi nke kwusiri na 1989. Onye isi ala Truman soro Roosevelt ma chia mgbe ogu nke ala na nke oke osimiri nke mejuputara Agha Uwa nke Abuọ kwusiri. Di ka onye isi ala, Truman chiru mgbe United Nations malitere na Oktoba 24, 1945. Mmekorita di n'etiti Roosevelt na Truman ka e guzobere site n'afọ 1945. Ha abuo bu ndi isi ala n'afọ ahụ, ma n'afọ ahụ ka agha okpukpu abuo ahụ nke bu Agha Uwa nke Abuọ kwusiri, a kpokwara United Nations ndu, agha oyi wee malite.

N'afọ 1989 kwa, e nwere ndjisi ala abuo, di ka o mere na 1945; Ronald Reagan na George Bush nke Mbụ. Reagan kwusiri Agha Oyi, George Bush nke Mbụ kwa kwuputara na ya bu, n'isi ihe niile, onye nkwo o chichi uwa onu, mgbe o gwara Nzuko Izugbe UN nke "iri anọ na ise" okwu na Oktoba 1, 1990, ebe o kwuru banyere iwulite "usoro uwa oheru." N'okwu ahụ o siri, "O di n'aka anyi ihapu igwe ochichiri ndi a n'azu, n'ime Oge Ochichiri ebe ha kwesiri idi, ma iga n'ihu iji mezue ngaghari akuko ihe mere eme nke na-aga n'ebe usoro uwa oheru na ogologo oge udo no."

N'okwu a, Bush jikotara echiche ahụ na imeko ihe onu nke mgbe Agha Oyi gasiri, Nsogbu Owara Gulf (mbuso agha Iraq wakporo Kuwait), ime ka UN sie ike, na mmekorita oheru nke mba di ihe ihe nke dabeere n'ichikwa site n'iwu. Bush buru uzọ mee ka ahiriokwu ahụ bu "usoro uwa oheru" buru nke a ma ama izu ole na ole tupu ahụ, n'okwu o gwara nnoko jikotara onu nke Congress na Septemba 11, 1990.

Riba ama eziokwu ahụ na Bush tinyere okwu ya n'Ulo Mgbako Mba Uwa n'usoro ihe ndi gbara ya gburugburu ebe o ji "Oge Ochichiri" kowaa njedebere agha oyi ahụ na-adibeghi anya. Oge Ochichiri ahụ kwusiri n'oge ogwugwu ahụ n'afọ 1798, Bush nokwa n'oge ogwugwu nke 1989. Riba ama na n'oge mbu o jiri meputa ahiriokwu ahụ bu "usoro uwa oheru," Islam na-ewe iwe n'ebe mba di ihe ihe no, e kwukwara okwu ahụ na 9/11. Site na Roosevelt ruo Carter bu ndi isi ala asato, sitekwa na Reagan ruo Trump bu ndi isi ala asato. Trump bu onye isi ala ikpezu, e jirikwa onye isi ala mbu mee ya ihe nnochianya, onye bu onye nke asato n'ime ndi isi ala asaa mbu ahụ.

Oge ogwugwu ahụ na 1798 na-akowaputa onya ahụ na-egbu egbu nke ochichi papacy, ma papacy bu ike ahụ nke chiru ndi eze Europe n'oge Ochichiri. N'ime Mkpughe iri na asaa, a na-egosi mmekorita ahụ dika nwanyi akwuna nke nokwasiri n'elu, ma na-achikwa, anu ohia. N'afọ 1798 a napuru nkwo ndi eze Europe, ma anu ohia ahụ nwuru anwu. N'afọ 1799 pope nwuru n'ebe mgbaba. 1798 na 1799 na-anochi anya oge ogwugwu ahụ n'uzo kasi zuo ezu, dika oge ogwugwu ahụ n'oge Kraist si buru nke a na-amata site n'omumu Jon Baptist, ma mgbe onwa isii gasiri, omumu Kraist. Okwu Bush nke 1990 na-anochi anya Bush dika onye nke abuo n'ime ndi isi ala abuo na-akara oge ogwugwu ahụ, ma na-akara mmeghari ahụ gaa n'ebe globalism no, nke bu ike dragon ahụ. Ihe nnochianya Bush na-akara nzokwu gaa n'iwu Uka ka e debe ubochi Sonde mgbe United States na-akwusi idi dika alaeze nke isii nke amuma Akwukwo Nso site n'ikwu okwu dika dragon. N'iwu Sonde ahụ, United States ghoo olu United Nations. N'otu onodu ahụ kpomkwem Islam na-akpasu mba ndi ahụ iwe, ma a na-akara 9/11. Septemba 11, 1990 mgbe Bush nke mbu kwuru banyere atumatu globalist ya n'ihu Congress, o no na-anochite anya mgbe Islam ga-akpasu mba ndi ahụ iwe ozo na 9/11 n'afọ 2001, ma mgbe ahụ onye isi ala ga-abu Bush nke ikpezu.

Roosevelt, onye mbụ n'ime ndị isi ala asatọ, kpọrọ njedebere Agha Ụwa nke Abụọ na 1945, onye isi ala sochirinụ wee bute Mba Ndị Dị n'Otu. Reagan, onye mbụ n'ime ndị isi ala asatọ, kpọrọ njedebere agha oyi na 1989, onye isi ala sochirinụ wee kwalite Mba Ndị Dị n'Otu. Onye isi ala ikpeazụ n'ime ndị isi ala asatọ ga-akwụsị agha oyi nke malitere mgbe ọ kwupụtara ebumnobi ya izo ọkwa na 2015, ma bido Agha Ụwa nke Atọ. Ọ ga-agbanwe alaeze nke isii nke amụma Akwụkwọ Nsọ ka ọ buru isi nke alaeze nke asaa nke amụma Akwụkwọ Nsọ (UN), ma mesia kwe ka e nye anụ ọhịa ahụ alaeze ahụ n'iwu Sọnde.

Dịka Agha Ụwa nke Abụọ si buru nke e jikọtara agha ala na agha osimiri, otu a kwa onye isi ala ikpeazụ ga-enwe agha oyi, nke agha ala nke Panium na-anochi anya ya, nke na-eduga n'agha osimiri nke Actium. N'iwu Sunday, agha oyi ahụ nke malitere mgbe Trump kpalitere ndị globalist n'afọ 2015, na-agbanwe buru Agha Ụwa nke Atọ dika agha ala na agha osimiri nke Agha Ụwa nke Abụọ si anochi anya ya. N'ogwugwu Agha Ụwa nke Abụọ, nzokwu sochirinụ bu globalism nke Mba Ndị Dị n'Otu, dika ọ dikwa n'ogwugwu agha oyi ahụ n'oge Reagan na Bush. Nke mbu, United States na-akwusi n'iwu Sunday, mgbe ahụ "usoro uwa ọhuru" nke Bush na-ebute alaeze nke asaa, nke n'otu ntabi anya kwetara inye alaeze nke asatọ ikike ha.

Bush nke mbu na Bush nke ikpeazu ejikotara onu site n'ikwuputa nke mbu banyere "usoro uwa ọhuru" n'ihu Congress na 9/11, nakwa site n'Iwu Patriot Act nke 2001 nke nke ikpeazu wetara. E debeghi ihe iriba ama oge abuo ahụ n'ime onodu nke Islam na-akpasu mba nile iwe.

Anyi ga-aga n'ihu n'ihe ndi a n'isiokwu na-esonu.